

ELS INCENDIS S'APAGUEN A L'HIVERN

Reflexions per a l'àmbit de Collserola a partir de la reunió de dimecres 22/09/2021

L'objectiu de les actuacions fora:

- a) reduir la quantitat de combustible en les zones on pot produir-se l'incendi
- b) crear discontinuïtats que permetin reduir la propagació del foc
- c) generar àrees segures en les zones ocupades, que permetin garantir la seguretat dels habitants i alliberar els bombers de la seva protecció
- d) donar instruments als habitants per a poder actuar abans i durant el foc

Notem que hi ha múltiples factors que dificulten la implementació de bones practiques respecte del risc d'incendis en el medi ambient.

- a) abandonament de la practica agrícola i ramadera > expansió descontrolada del bosc
- b) inexistència d'una tradició consolidada de bones practiques de gestió forestal i d'una indústria local de valoració i de transformació de la fusta
- c) manteniment d'una mentalitat "conservacionista", amb una visió estàtica de la natura, que prima salvar l'individu o "deixar la natura fer el seu procés" per sobre de la consideració global sistèmica
- d) existència de normatives i lleis d'acord amb la visió definida al punt anterior
- e) dificultat de coordinació de les diferents administracions i dels actors privats (enfrentats sovint més per les formes i llenguatges diversos que per un veritable interès diferenciat)

La situació de risc d'incendis dels anomenats de sisena generació, fa que les actuacions hagin de prendre un **sentit d'emergència**, vinculat a la nova visió de l'emergència climàtica, i que les actuacions utilitzin mitjans excepcionals.

Per tal d'assolir aquests objectius proposàvem una sèrie d'accions multinivell amb diferents graus de facilitat i rapidesa d'implementació. En aquest escrit proposa una sèrie d'accions que poden realitzar-se

ACCIONS IMMEDIATES

Accions que **no requereixen canvis normatius ni inversions importants, sinó l'aplicació estricta de la normativa existent**, vinculada a una estratègia de difusió-advertiment-sanció, similar a la que s'ha implementat en altres transformacions com el compliment de les normes de la circulació, o la seguretat a les activitats industrials.

1. Execució i manteniment de les franges de protecció forestal i dels espais lliures (solars i jardins de les parcel·les), d'acord a criteris objectius i coordinats (nombre de peus, valoració de les espècies segons el grau d'inflamabilitat). Aquestes actuacions estan definides en el Decret 123/2005, de 14 de juny, de mesures de prevenció d'incendis forestals en les urbanitzacions sense continuïtat immediata amb la trama urbana. El correcte manteniment de les franges i dels espais lliures és responsabilitat dels ajuntaments i els propietaris de les parcel·les.
2. Eliminació de materials altament inflamables en les tanques dels jardins i espais lliures. Aquesta condició, recollida en la Normativa urbanística de Sant Cugat del Vallès, és sistemàticament incomplerta pels particulars i tolerada per l'Administració.
3. Conservació, senyalització i extensió de la xarxa d'hidrants contra incendis. A banda d'actuacions majors, en àmbits on la xarxa d'hidrants sigui molt

deficitària, caldria incloure dins de les inversions ordinàries la conservació i l'extensió de la xarxa d'hidrants com una actuació prioritària.

ACCIONS A CURT TERMINI

1. Ampliació del Pla d'Infraestructures de Prevenció d'Incendis Forestals (PPI) existent, que actualment es limita al manteniment dels camins d'accés al bosc i amb una dotació molt limitada (50M€ anuals). Aquest pla hauria d'incloure com a mínim la revisió i actualització dels hidrants, la concreció de les actuacions de connexió urbana, el manteniment de les franges de protecció i altres actuacions amb l'objectiu de facilitar la transformació del territori dotant-lo de major diversitat.
2. Redacció del Pla de Prevenció d'Incendis Forestals en Urbanitzacions (PPU) de La Floresta i altres urbanitzacions de Sant Cugat del Vallès.¹ La redacció del PPU hauria de ser una oportunitat per implicar els veïns en la concreció de les accions de sensibilització i autoprotecció, fent que preguin consciència del perill real i de la necessitat de realitzar accions per a la millora de la seguretat passiva i la resposta en cas d'incendi.

A banda de les actuacions definides al model habitual per als PPU de la DIBA, que inclou la proposta de definició del perímetre de la urbanització, la franja de protecció o el tractament de les parcel·les no edificades i dels espais comuns, caldria donar més força a les "recomanacions" actuals respecte dels accessos, xarxa elèctrica, i parcel·les edificades. Entenem que el PPU hauria d'incorporar el risc de propagació en funció de la massa forestal, el grau d'inflamabilitat de cada espècie, la situació dels habitatges, la topografia, la situació dels hidrants, etc. i proposar mesures correctores per a cada situació.

3. Difusió i implementació del PPU, formació dels usuaris i realització de simulacres d'actuació en cas d'incendi forestal: escola de la Floresta, pistes esportives, edificacions privades, etc.

ACTUACIONS A MITJÀ TERMINI

Son actuacions que tenen per objectiu transformar la realitat física i social del territori per fer-lo més resistent al canvi climàtic i als incendis forestals. Aquestes actuacions s'estan plantejant des de diferents àmbits i caldria detectar barreres i oportunitats per a fer-los ràpidament viables.

Entre moltes altres qüestions que ja s'han plantejat incorporaria la valorització de la silvicultura en base a l'aprofitament de la fusta per a usos diferents i més rendibles que la llenya. Per això és bàsic desenvolupar plans d'aprofitament forestal que incorporin la indústria de transformació de la fusta i la seva comercialització com a producte sostenible i de Km0.

Joan Sabaté, setembre 2021

¹ en una recerca oberta a Internet i en les webs de la DIBA ni de l'Ajuntament de Sant Cugat del Vallès no hem pogut localitzar el PPU de cap de les urbanitzacions del municipi, de manera que creiem que no estan redactats, o en cas contrari la dificultat per accedir-hi denota la seva manca d'eficàcia.